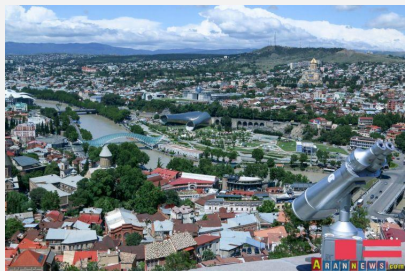

گرجستان دروازه ورود ایران به بازار اروپا

اقتصاد باز کشور چهار میلیون نفری گرجستان، رتبه بالای این کشور در اقتصاد جهان، روابط نزدیک با اتحادیه اروپا و از طرفی روابط خوب گرجی ها با کشورمان باعث شده است تا فعالان اقتصادی گرجستان را دروازه ورود ایران به اروپا بدانند.

به گزارش آران نیوز بر اساس آمارهای رسمی گرجستان از نظر آزادی اقتصادی دارای رتبه بالایی در جهان است. گاخاریا وزیر اقتصاد گرجستان هم کشورش را با اقتصادی کوچک اما باز توصیف می کند، این عوامل مهم و روابط نزدیک این کشور با اتحادیه اروپا سبب شده است تا فعالان اقتصادی ایران، گرجستان را گزینه مناسبی برای ورود به بازار اروپا بدانند.

گرجستان امسال بیست و پنجمین سالگرد استقلال خود را جشن می گیرد، در طول این 25 سال روابط سیاسی ایران و گرجستان بدون هیچ تنش در مناسب ترین سطح بوده است، با این وجود روابط اقتصادی دو کشور گسترش مورد انتظار را نداشته و به گفته علی ربیعی رئیس ایران کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و گرجستان، حجم مبادلات دو کشور در سال 2016 فقط 138 میلیون بود.

ارتباط مستمر مقامات دولتی و فعالان اقتصادی دو کشور با یکدیگر نخستین گام برای گسترش روابط اقتصادی است، از این رو در دو روزه گذشته علاوه بر گزاری ششمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و گرجستان، همایش تجاری با حضور فعالان بخش خصوصی دو کشور در تفلیس برگزار شد.

** مروری بر روابط اقتصادی ایران و گرجستان
پس از فروپاشی شوروی در 1991 و اعلام استقلال گرجستان، جمهوری اسلامی ایران از اولین کشورهایی بود که استقلال این کشور به رسمیت شناخت و پس از آن دو کشور همکاری های هرچه بیشتر منطقه ای و بسط و تعمیق مناسبات فیما بین را در دستور کار خود قرار دادند. پس از گذشت چند ماه از استقلال گرجستان، روابط دیپلماتیک بین دو کشور برقرار شد.

ایران همواره از استقلال، حاکمیت و تمامیت ارضی گرجستان پشتیبانی کرده است. روابط سیاسی دو کشور و سفرهای مقامات عالیرتبه آنها در این دوره 26 ساله نشان دهنده اراده دو کشور برای توسعه همه جانبه مناسبات می باشد.

سفر گئورگی کونیریکاشویلی نخست وزیر گرجستان به تهران و سفر محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به تفلیس در سال جاری و در راس یک هیات بلند پایه، نشان دهنده اراده جدی مسئولان دو کشور برای توسعه هر چه بیشتر مناسبات است.

توجه هر دو کشور به طرح های مشترک منطقه ای و دوجانبه می تواند سطح مناسبات تجاری را به مناسبات اقتصادی ارتقاء دهد. در همین راستا طرح هایی همچون انتقال آب آشامیدنی گرجستان به ایران، انتقال گاز ایران به گرجستان، راهگذر حمل و نقل خلیج فارس - دریای سیاه، اتصال خطوط برق دو کشور از طریق ارمنستان مد نظر قرار دارند.

اجرای طرح مشترک پالایشگاهی در گرجستان توسط بخش خصوصی دو کشور نیز می تواند سمبل همکاری های فنی و سرمایه گذاری مشترک ایران و گرجستان باشد. شرکت مشترک جنوپارس که توسط بخش خصوصی دو کشور تاسیس شد، یک مجتمع پالایشگاهی - پتروشیمی را در منطقه سوپسا احداث خواهد کرد. مراسم معرفی پروژه با حضور نخست وزیر و وزیر اقتصاد گرجستان در تفلیس برگزار شد. این مجتمع شامل یک پالایشگاه نفتی، کارخانه پتروشیمی و مرکز پشتیبانی خواهد بود. ارزش این پروژه 1.5 میلیارد دلار خواهد بود.

امضای یادداشت تفاهم لغو روادید میان دو کشور نقطه عطفی در توسعه مناسبات مردمی و اقتصادی دو کشور ایجاد کرد. با اجرای این یادداشت تفاهم خطوط هوایی مستقیم میان تهران - تفلیس و دیگر شهرهای دو کشور مجدداً برقرار و زمینه افزایش سفر گردشگران فراهم گردید. بطوری که هم اینک پس از همسایگان گرجستان (ترکیه، آذربایجان، ارمنستان و روسیه)، ایران رتبه اول رشد سفر گردشگران به گرجستان را دارد. آژانس های گردشگری گرجی نیز با توجه به ظرفیت های گردشگری ایران فعالیت خود برای جلب گردشگران گرجی برای سفر به ایران را افزایش داده اند.

اما در این میان برخی مشکلات همچنان مانع رشد مناسبات اقتصادی دو کشور می باشد. عدم ارائه خدمات مالی و بانکی به اتباع حقیقی و حقوقی ایران از سوی بانک های گرجستان یکی از مهمترین موانع توسعه همکاری های اقتصادی و تجاری دو جانبه عنوان شده است. به رغم ابلاغ بانک مرکزی گرجستان به بانکهای این کشور در خصوص برجام،

بانکهای این کشور که همگی خصوصی می باشند همچنان از ارائه هر گونه خدمات بانکی و مالی به اتباع ایرانی خودداری می کنند. طرف گرجی طی مذاکرات ضمن اذعان به اهمیت حل این موضوع برای اقتصاد گرجستان و توسعه مناسبات اقتصادی و تجاری افزوده است منتظر تصمیمات اتحادیه اروپا برای ارائه راهکارهای ارتباطات بانکی و مالی با ایران است و پیش بینی می شود بزودی راهکاری مناسب برای رفع این معضل اتخاذ شود.

مبانی حقوقی توسعه همکاری های ایران و گرجستان در سال 1373 با برگزاری اولین کمیسیون مشترک جمهوری اسلامی ایران و گرجستان در سال 1373 در تهران ایجاد شد. هنگام برگزاری دومین، سومین و چهارمین نشست کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور موضوعات مورد علاقه طرفین مورد مذاکره قرار گرفت و به منظور توسعه همکاری های دو جانبه و منطقه ای تفاهم و توافقات مهمی حاصل شد.

پنجمین نشست کمیسیون مشترک اقتصادی بین دو کشور 28 و 29 اردیبهشت 1394 در تهران برگزار شد، ریاست هیات ایرانی را علی ربیعی وزیر کار، تعاون و رفاه جمهوری اسلامی ایران و ریاست هیات گرجی را کوریکاشویلی معاون نخست وزیر و وزیر اقتصاد و توسعه پایدار گرجستان بر عهده داشتند. در این نشست موضوعاتی همچون انرژی (گاز، برق)، آب، کشاورزی، حمل و نقل، ارتباطات و فناوری اطلاع رسانی، همکاری های اعتباری و بانکی، تجاری، گمرکی، آموزشی، علمی و فرهنگی، ورزشی، گردشگری، بهداشت و محیط زیست مورد مذاکره قرار گرفت.

پس از مذاکرات و پیگیری مراجع دیپلماتیک دو کشور مقرر شد، ششمین نشست کمیسیون مشترک نیز در تاریخ 19-16 مهر ماه سال جاری در تفلیس برگزار شود. در این نشست ریاست هیات ایرانی را علی ربیعی وزیر کار، رفاه و تامین اجتماعی جمهوری اسلامی ایران برعهده داشت. ریاست هیات گرجی را نیز گیورگی گاخاریا وزیر اقتصاد و توسعه پایدار گرجستان بر عهده داشت. در این نشست علاوه بر ارزیابی میزان اجرای توافقات و تفاهات قبلی طرفین در خصوص دیگر موضوعات مورد علاقه مذاکره شد. علی ربیعی رئیس ایرانی کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و گرجستان گفت: حجم مبادلات دو کشور در دو سال اخیر و در فاصله برگزاری دو کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و گرجستان، 50 درصد افزایش پیدا کرده و به 131 میلیون دلار رسیده که 83 میلیون دلار آن صادرات ایران به گرجستان است. «علی ربیعی» وزیرتعاون، کار و رفاه اجتماعی در ششمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و گرجستان گفت: با توجه به مناسبات گرجستان با اتحادیه اروپا، گرجستان مناسب ترین مسیر برای صادرات کالاهای ایرانی به اروپا است.

وی همچنین تاکید کرد که گردشگری نباید یک طرفه باشد و ایران ظرفیت های خوبی در زمینه گردشگری سلامت دارد که باید به مردم گرجستان معرفی شود.

** وضعیت اقتصادی گرجستان

برای ایجاد رابطه اقتصادی نخست باید شناخت درستی از وضعیت اقتصادی یک کشور داشته باشیم ، به همین منظور آخرین اطلاعات در مورد شاخص های کلان اقتصاد گرجستان را بر اساس داده های بانک جهانی مرور می کنیم .

بر اساس داده های بانک جهانی جمعیت جمهوری آذربایجان در سال 2016 سه میلیون و 720 هزار نفر بوده است . رشد جمعیت این کشور در سال 2016 معادل 0.1 درصد اعلام شده که در مقایسه با سال های قبل از آن که رشد جمعیت منفی بوده است ، رقم بالاتری است .

شاخص درآمد ناخالص ملی سرانه یکی از مهمترین مؤلفه های است که برای نشان دادن وضعیت اقتصادی یک کشور می باشد و بهبود این شاخص بیانگر وضعیت مناسب خانوارها، بنگاه های اقتصادی و بخش های مختلف کشور است

بر اساس جداول سال 2016 بانک جهانی ، درآمد ملی سرانه 9 هزار و 490 دلار است این رقم در مورد ایران و در همین سال 17 هزار و 370 دلار اعلام شده است

**** اقتصاد گرجستان در سال 2017**

دفتر ملی آمار گرجستان ، گزارش داد که نرخ رشد تولید ناخالص داخلی این کشور در هشت ماه اول سال 2017 میلادی به 4.7 درصد رسیده است .

به گزارش روز شنبه ایرنا به نقل از این نهاد رسمی ، رشد تولید ناخالص داخلی در گرجستان در ماه اوت - 10 مهرداد تا 10 شهریور - امسال نیز 4.3 درصد بود .

سایر شاخص های اقتصادی نیز در گرجستان در ماه اوت افزایش یافت ، در این ماه نرخ تورم 5.7 درصد بود و قیمت مصرف کننده نیز در مقایسه با ماه جولای 0.2٪ افزایش یافت .

بر اساس گزارش دفتر ملی آمار گرجستان حجم معاملات خارجی این کشور در طی هشت ماه نخست امسال میلادی نسبت به مدت مشابه سال گذشته 12.2 درصد افزایش یافت .

در ماه اوت سال جاری میلادی ، سه هزار و 622 شرکت در گرجستان ثبت شده ، که پنج درصد کمتر از سال گذشته است .

درآمد حاصل از بودجه دولت در هشت ماه نخست امسال به 818.5 میلیون لاری و هزینه های دولت نیز به 744.9 میلیون لاری رسید .

لاری واحد پول گرجستان و در حال حاضر هر یک دلار معادل 2.5 لاری است .

***** مزایا و فرصت های اقتصادی گرجستان**

بازسازی اقتصادی یکی از مهمترین اولویت های دولت گرجستان به شمار می رود در این راستا خصوصی سازی اقتصادی، جهت گیری به سمت بازار آزاد و همگرایی با اقتصاد اتحادیه اروپا، از اولویت های اصلی این کشور گردید ؛ به طوری که با تصویب قوانین و ارائه تسهیلات خاص، گرجستان طبق آمارهای جهانی رتبه های ذیل را در جهان کسب کرد :

مؤسسه « Doing Business » گرجستان را از لحاظ سادگی فعالیت تجاری در سال 2015 در جایگاه 15 (سال 2014 جایگاه 14) و به عنوان کشور پیشرو و اصلاحات گر در منطقه اروپا و آسیای مرکزی اعلام کرده است .

مؤسسه « Fraser Institute» در رتبه بندی خود مربوط به آزادی اقتصادی جهان برای سال 2015 ، گرجستان و قطر را مشترکا بعد از انگلستان در جایگاه 12 قرار داده است . در این رتبه بندی ایالات متحده و تایوان بعد از گرجستان می باشند .

مؤسسه « Transparency International» بر اساس رتبه بندی سال 2014 گرجستان را بین کشورهای شوروی سابق و اروپای شرقی پرچمدار مبارزه با فساد مالی می داند . طبق این رتبه بندی گرجستان در منطقه آسیای مرکزی و اروپای شرق جایگاه اول را به اختصاص داده است .

مؤسسه « The Global Competitiveness Report » - شاخص رقابتی جهانی بر اساس رتبه بندی سال 2014-2015 به گرجستان 4/22 امتیاز و جایگاه 69 اختصاص داده است . (سال 2013-2014 جایگاه 72)

مؤسسه « Heritage Foundation » در گزارش جدید خود در سال 2015، گرجستان را از نظر آزادی اقتصاد بین 178 کشور جهان ، جایگاه 22 و گروه عمدتا آزاد، فراتر از کشورهای توسعه یافته از قبیل ژاپون، نروژ ، بلژیک ، فرانسه و اتریش قرار داده است .

گرجستان از باشگاه اصلاح انجام امور تجاری، جایزه بالاترین اصلاحات در اروپا و آسیای مرکزی را در طول پنج سال اخیر دریافت کرده است .

بر اساس نظر قائم مقام بانک نوسازی و توسعه اروپا و در تحقیقی که در سراسر جهان صورت گرفته است، گرجستان بیشترین تلاش را برای مبارزه با فساد مالی در سطح اروپا دارد .

با توجه به مزیت های موجود اقتصاد گرجستان و مزیت بی شمار اقتصاد بزرگ ایران با جمعیت 80 میلیون نفری که به جمعیت 300 میلیون نفری منطقه دسترسی دارد و ثبات سیاسی کشورمان و دسترسی ایران به معادن و منابع انرژی وسیع ، برقراری ارتباط تجاری میان دو کشوری که دارای اشتراکات تاریخی دیرینه ای هستند ، می تواند یک رابطه برد - برد باشد .